

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

73'üncü Birleşim 18 Nisan 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	132
II.- KOMİSYONLAR BÜLTENİ	136
1.- 14/05/2023-30/06/2023 tarihleri arasında komisyonlara gelen, komisyonlardan çıkan ve 30/06/2023 tarihinde komisyonlarda bulunan kanun hükmünde kararname, Cumhurbaşkanlığı teklifleri, milletvekili teklifleri ve tezkereler (I)	136

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Birinci Oturum

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Tokat'ın sorunlarına,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, Şırnak'taki taşımali seçmen usulsüzlükleri iddialarına,

İstanbul Milletvekili İskender Bayhan, yerel seçim sonuçlarına, işçilerin ve emekçilerin taleplerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, 31 Martta yapılan seçimde Urfa başta olmak üzere halkın iktidar partisine “Dur!” dediğine ve yetmiş sekiz gündür Adalet Bakanlığının önünde bir annenin adalet nöbeti tuttuğuna,

Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci, dün akşam şehit düşen Kastamonu Pınarbaşı İlçe Jandarma Komutanlığında görevli Uzman Çavuş Muhammet Eyüp Kolukısa'ya ve Şehitler Haftası'na,

Bursa Milletvekili Ayhan Salman, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ve terör devleti İsrail'in 7 Ekimden bu yana Gazze'de yaklaşık 35 bin insanı katlettiğine,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, gözü dönmüş İsrail Hükûmetinin bayram dinlemeden katliamlarını sürdürdüğüne,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, 31 Mart yerel seçimlerinde emek verenlere ve seçilenlere,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefat yıl dönümüne ve 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Sağlıkta Şiddete Karşı Mücadele Günü'ne,

Mersin Milletvekili Ali Kıratlı, idrak edilen Ramazan Bayramı'na, 15-22 Nisan Turizm Haftası'na ve turizm kenti Mersin'e,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, birkaç hafta önce Muş'un Bulanık ilçesine bağlı 7 köy yolunda yaşanan çökmeye,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, AKP iktidarının polis adaylarına verdiği sözleri tutmadığına,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, BirGün gazetesinden İsmail Arı'nın 23 Şubat 2024'te CİMER'e gönderdiği soruya,

Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış, Adıyaman'ın turistik ve kültürel değerlerine, 15-22 Nisan Turizm Haftası'na,

Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü, bugün görülen Kobane kumpas davasına,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, şehitlere,

Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt, cezaevlerinde ağır hasta mahpusların durumunun, hak ihlallerinin ve tecrit politikalarının devam ettiğine,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefat yıl dönümüne,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Genel Başkan Özgür Özel liderliğinde Türkiye'de ve Aydın'da 1'inci parti olduklarına ve kazanan belediye başkanlarına,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, 6 Şubat deprem felaketinin ardından Gaziantep İslâhiye'ye bağlı İdilli ve Köklü köylerinin heyelan neticesinde kapanan yollarının bir yıldır açılmadığına,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, 17 Nisan 1940 tarihinde kurulan köy enstitülerine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, 6 Şubat sonrası deprem illerinde ilan edilen mücbir sebebin uzatılması gerektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, ön lisans mezunu polis adaylarının kendilerine verilen sözlerin yerine getirilmesini beklediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Saat 14.53'te toplanmak üzere birleşime 14.43'te ara verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

İkinci ve Üçüncü Oturumlar

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölüm yıl dönümüne, Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun ölüm yıl dönümüne, yerel seçimler sonrası el değiştiren belediyelerde çalışan işçilerin siyasi farklılıklarından dolayı işten çıkarılmasını şiddetle kınadıklarına, belediye şirket işçilerinin özlük haklarına ve dünkü Kabine toplantısı sonrasında öğretmen atamalarıyla ilgili olarak yapılan açıklamaya,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e İYİ Parti olarak geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine, dün ve bugün kürsüde konuşan hatiplerin sık sık kullandıkları "kürdistan" ifadesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve bu ifadeleri reddettiğine, 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın 31'inci vefat yıl dönümüne, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun vefat yıl dönümüne, 15-21 Nisan Malazgirt Haftası'na, 15-22 Nisan Turizm Haftası'na, 17 Nisan Sağlıkta Şiddetle Mücadele Günü'ne, geçen günlerde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın açıkladığı sosyal yardım ödemelerine, Cumhurbaşkanının Kabine toplantısı sonrasında kamu-özel iş birliği projeleriyle ilgili olarak yaptığı açıklamalara, Samsun Vezirköprü'de Vakıflar Bölge Müdürlüğüne ait olan handaki iş yerlerinin kiralara yapılan artışa,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun şehadeti 46'ncı yıl dönümüne, 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefat yıl dönümüne ve 15 Nisan Dünya Sanat Günü'ne,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Ezidi toplumunun kutsal bayramı Çarşema Sor'a, bugün görülen Kobane kumpas davasının 82'nci duruşmasına ve bu davayı bütün Türkiye'nin, bütün siyasetin bir an önce gündemine almak zorunda olduğuna, Leyla Güven'e verilen beş aylık cezaya, Kobane kumpas davasında tutuklu olanların bugün tahliye edilmesini beklediklerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, köy enstitülerinin 84'üncü kuruluş yıl dönümüne ve 17 Nisan Köy Enstitüleri Bayramı'na, geçen hafta Antalya Kepez'de gerçekleşen teleferik kazasına ve yeni seçilen Kepez Belediye Başkanının kazayla ilgili olarak tutuklanmasına, Cumhurbaşkanının bugünkü "Biz 1'inci olduk." açıklamasına ve halkın yerel seçimler sonucundaki uyarılarına,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Ali Fuad Başgil ile 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefat yıl dönümlerine, Antalya'daki teleferik kazasına ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ;

Bu hafta nöbetçi olan ve bugünkü birleşimi açan Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in devam eden tedavisi nedeniyle biraz istirahat ihtiyacı olduğuna ve o nedenle kendisinin yerine Meclis yönetimini deruhte edeceğine,

8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ahirete irtihalinin 31'inci seneidevriyesine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Saadet Partisi Grubunun, 17/4/2024 tarihinde Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, İsrail'e karşı getirilen ihracat kısıtlamasının etkinliğinin ve bugüne kadar yapılan ticaretin Filistin (Gazze) halkına yönelik olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 31/1/2024 tarihinde Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş ve 20 milletvekili tarafından, belediye ve il özel idare şirketlerinde kadrosuz olarak çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının kadro taleplerinin ve yaşadıkları sorunların araştırılarak bir çözüm bulunabilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 17/4/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, emekli maaşlarının yeniden düzenlenmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 17/4/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, 15 Temmuz sonrasında dağıtılan silahlar ile bu süreçten sonra ülkemizdeki mafya düzeninin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 17 Nisan 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, daha önce de bildirdiği üzere, yönettiği oturumlarda resmî dil dışında bir dil kullanıldığında mikrofonun kapatılacağına ve uygulamasının Anayasa'ya ve İç Tüzük'e uygun olduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine AK PARTİ, CHP, DEM PARTİ, MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi gruplarınca aday gösterilen milletvekilleri seçildiler.

Başkanlıkça, Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuruda bulunuldu.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile 73 Milletvekilinin Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2002) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 108) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Aydın Milletvekili Ömer Karakaş,

Samsun Milletvekili Erhan Usta,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ile Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün 108 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün,

Aydın Milletvekili Ömer Karakaş,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ile Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 18 Nisan 2024 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 22.03'te birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

18 Nisan 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 73’üncü Birleşimini açıyorum.

Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden çalışmalarımıza başlayamıyoruz.

Bu nedenle, alınan karar gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 104’üncü yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla yapılacak görüşmeler için 23 Nisan 2024 Salı günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.02

II.- KOMİSYONLAR BÜLTENİ

1.- 14/05/2023-30/06/2023 tarihleri arasında komisyonlara gelen, komisyonlardan çıkan ve 30/06/2023 tarihinde komisyonlarda bulunan kanun hükmünde kararnameler, Cumhurbaşkanlığı teklifleri, milletvekili teklifleri ve tezkereler (I) ()*

(*) I’inci Komisyonlar Bülteni tutanağa eklidir.